

CÎTEVA NOTE PE MARGINEA BIBLIOGRAFIEI GENERALE A ETNOGRAFIEI ȘI FOLCLORULUI ROMÂNESC

DE

LUCIA CIREȘ

Publicarea primului volum de bibliografie exhaustivă a etnografiei și folclorului românesc, instrument de lucru la care au năzuit mai bine de o jumătate de veac specialiștii, reprezintă un eveniment editorial de primă însemnătate pentru cercetarea științifică. Adăugînd și semnificația sa culturală, ca act de valorificare a moștenirii științifice, socotim că importanța lucrării nu se mai cere susținută.

Fără intenția de a efectua o discuție critică privitoare la modul de alcătuire a bibliografiei, principii, clasificare etc., dăm, mai jos, rezultatele unui sondaj făcut în momentul utilizării sale ca instrument de lucru.

Apreciînd volumul imens de muncă depus pentru întocmirea unei astfel de bibliografii și recunoscînd inerența unor scăpări, observațiile au doar scopul de a servi la o eventuală reeditare.

1. La indicele numelor de persoane (p. 693) este trecut Stăncescu D. I. iar la informația bibliografică 3147, la care se face trimiterea în dreptul acestui nume, apare Stăncescu Dum. A.; la informația 3858, figurînd în dreptul aceluiași nume din indice, se află Stăncescu Dumitru I. Se pare că, de fapt, au fost contopiți doi autori sub un singur nume.

2. Deși „Revista pentru istorie, arheologie și filologie” este prezentată în lista periodiceilor despuiate, cu siglă, fără lipsuri, nu este semnalată lucrarea lui P. Ispirescu *Zicători populare* publicată în mai

multe numere ale acestei reviste (1882, vol. I, fasc. 1; 1883, vol. II, fasc. 2; 1884, vol. III, fasc. 1; 1885, vol. IV, fasc. 1).

3. Este, îndeobște, cunoscut faptul că P. Ispirescu a publicat primele basme în „Țeranul român”, dar, deși revista apare în lista periodiceilor fișate, cu siglă, fără lipsuri, nu este citată în dreptul basmelor respective.

4. La informația bibliografică nr. 205, care indică necroloagele publicate la moartea lui P. Ispirescu, nu se menționează necrologul apărut în „Convorbiri literare”, X, 1887, nr. 9.

5. Informația cu numărul 2443 trebuia să cuprindă și recenzia la *Pilde și ghicitori* de P. Ispirescu apărută în ziarul „Timpul” sub titlul *Notițe bibliografice*, redactată de M. Eminescu (VII, 1882, 6, 7, 8 mai).

6. Deși la anul 1872, din ziarul „Românul”, București, nu este menționat nici un număr lipsă, articolul lui G. Dem. Teodorescu, *1 Maiu — despre originea obiceiului de a sărbători această zi* — apărut în ziarul respectiv, XVII, 1872, 30 aprilie, nu este citat.

7. În ziarul „Universul”, București, în anul 1885, sînt publicate patru snoave de Dumitru Stăncescu, dar în bibliografie nu au fost semnalate: *De ce fuge ogarul după iepure* (nr. 272), *Cum și-a ucis țiganul țigancu* nr. 320), *Pomana țiganului* (nr. 374) și *O snoavă* (nr. 340). Unele din aceste numere au fost menționate la lipsuri, într-adevăr, dar ele există, totuși, în fondul Bibliotecii Universitare din Iași, una din sursele de materiale consultate.

8. Anul 1890 din „Revista literară” este citat la lipsuri, deși se află în fondul Bibliotecii Universitare din Iași. Aici se află publicate două snoave de Dumitru Stăncescu: *Cioban nou*, XI, 1890, nr. 1 și *Mort-nemort*, XI, 1890, nr. 2.

9. Informația bibliografică nr. 906 este incompletă, căci în ziarul „Voința națională”, București, III, 1886, A. D. Xenopol a publicat două recenzii la culegerea de poezii populare alcătuită de G. Dem. Teodorescu. (Este citată numai cea din nr. 451). Cea de a doua recenzie a fost publicată în același an, în nr. 459 și este intitulată: *Iarăși despre poeziile poporane culese de G. Dem. Teodorescu*.

10. Informația bibliografică nr. 16 (Atanasiu V. I.: *Duoi folcloriști...*) conține nota: „V. Cireș și M. Schwarzfild. Polemica dintre cei doi, pe tema culegerii lui V. Alecsandri”. În realitate obiectul polemicii respective este lucrarea lui V. Cireș: *Considerații asupra poeziei populare române*.

11. În comentariile făcute la informațiile nr. 2691 și nr. 2745 se afirmă că P. Ispirescu ar fi emis ideea compilării în limba franceză a unor basme românești. De fapt, în articolul său, Ispirescu semnalează, doar, motive comune în basmele românești și cele franceze, iar snoava din introducere, pusă pe seama lui Moș Teacă, nu îndreptățește afirmația din comentarii. (Vezi și studiul introductiv de C. Bărbulescu la Petre Ispirescu: *Opere*, București, EPL, 1969, p. XXII — XXIII).

12. În informația bibliografică nr. 53, Schwarzfeld M.: *Poesiile populare colecția Alecsandri...*, locul de apariție al studiului este indicat în „Contemporanul” 7 (1888) 80—96. Lăsînd la o parte faptul că anul de apariție este 6 și nr. 7, studiul se continuă și în numerele următoare, între paginile: 148—168; 223—251; 383—419.

13. La indicele pentru numele de persoane, în dreptul numelui Schwarzfeld Elias (p. 693) apar trimiteri care trebuiau să figureze numai sau și în dreptul lui Schwarzfeld Mozes (de ce nu Mauriciu?): 14, 16, 24, 25, 27, 29, 30, 59.

14. Informația bibliografică nr. 57, care înregistrează o dare de seamă a lui H. Tiktin despre studiul lui M. Schwarzfeld: *Poesiile populare colecția Alecsandri*, nu este semnalată în dreptul lui Schwarzfeld în indicele numelor de persoane.

15. Greșelile de tipar strecurate într-o bibliografie, atunci cînd nu există o erată, creează dificultăți sau pot face inutilizabile unele informații. De pildă, sigla AN. ISR nu poate fi găsită în lista de sigle, căci, aici, apare AN. ISTR.; numai întîmplător se poate bănui că numărul 4657 din dreptul lui Alexici G. (în indice, p. 679) trebuia să fie, de fapt, 4567.